

BAREM PROFIL UMANISTIC

Nr.	Itemul	Variante acceptabile	Specificări	Punctaj total
1	Rescrie, din lista propusă, un sinonim contextual adecvat pentru verbul <i>să inspire</i> , argumentându-ți alegerea într-un enunț. <i>A inhala, a insufla, a provoca, a respira, a stimula, a determina, a avânta, a sugera.</i>	Se vor accepta sinonimele contextuale: <i>a insufla, a sugera</i> etc. N.B.! În cazul argumentării plauzibile a altui sinonim, verificatorul îl va accepta, împreună cu argumentarea.	1+2 1 punct pentru alegerea unui sinonim adecvat. 2 puncte pentru (1) enunțul argumentativ construit corect și (1) referința la text. N.B.! Se va acorda doar 1 punct dacă argumentarea nu face trimitere la text sau dacă enunțul nu este argumentativ.	3 puncte
2	Demonstrează, în două enunțuri, polisemia lexemului <i>cod</i> , precizându-i, la finele fiecărui enunț, semnificația.	Se vor accepta exemple formulate logic și coerent, incluzând două sensuri diferite ale cuvântului dat, cu precizarea semnificației la sfârșitul fiecărui enunț.	2+2 Câte 2 puncte pentru fiecare exemplu elaborat. <i>(1 punct pentru enunțul logic și coerent + 1 punct pentru indicarea sensului atribuit.)</i>	4 puncte
3	Ilustrează, în enunțuri dezvoltate, sensul următoarelor locuțiuni și expresii: <i>a da bir cu fugiții; pe onoarea mea; a avea curajul opiniilor sale.</i>	Se vor accepta orice enunțuri dezvoltate, logice și coerente, care ilustrează sensul locuțiunii/ expresiei: <i>a da bir cu fugiții</i> = a dispărea, a fugi (în mod laș) dintr-un loc; <i>pe onoarea mea</i> = formulă folosită pentru a întări o afirmație sau pentru a garanta respectarea unei promisiuni; <i>a avea curajul opiniilor sale</i> = a-și susține punctul de vedere, în ciuda opoziției pe care o suscită.	1+1+1 Câte 1 punct pentru fiecare enunț corect.	3 puncte
4	Explică, în două enunțuri dezvoltate, <i>semnificația onoarei</i>	Se va accepta un răspuns în care: - este determinată importanța integrității morale; a	2+1 2 puncte pentru stabilirea distinctă a semnificației onoarei, în context;	3 puncte

	în conduita soldaților de pe câmpul de luptă, susținându-ți răspunsul cu o secvență din textul analizat.	respectării unui <i>cod de Onoare</i> etc. - este citat un exemplu din fragment, în vederea justificării răspunsului formulat: „Soldații ... erau obligați să respecte un „cod de Onoare”; „... altarul gloriei.”; „... îndatorire constantă în conduita lor de războinici.”; „... un războinic ... căuta să moară onorabil decât să dea bir cu fugiții.”; „... vom fi respectați de adversarii noștri.”	1 punct pentru citarea unei secvențe conforme.	
5	Transcrie o secvență din text, pe care autorul o folosește cu scop ironic, argumentându-ți opinia într-un enunț.	Se va accepta un răspuns în care: - este transcrisă o secvență adecvată, care demonstrează caracterul zeflemitor al afirmației/intenției: „Trăim într-o lume în care conceptul acesta pare să fie abordat doar în filme.”; „Însă câți dintre noi urmăm calea dreaptă?”; „Paradoxal, deși sună bine și mulți vorbesc despre ea,... ” etc. - este motivată/argumentată alegerea secvenței, însoțite de un comentariu care confirmă opinia formulată.	1+2 1 punct pentru transcrierea unei secvențe solicitate; 2 puncte pentru caracterul argumentativ al enunțului.	3 puncte
6	Comentează, în text coerent de 6-7 rânduri, semnificația contextuală a figurii de stil din structura: „... Onoarea este fundamentul Demnității... ”.	Se va accepta un răspuns în care: - este numită corect figura de stil: metaforă; - se analizează figura de stil: prezența ambilor termeni în același context; prezența verbului <i>a fi</i> – marcă a echivalenței; stabilirea raportului dintre cuvântul-obiect și cuvântul-imagine; - se relevă sugestia contextuală a figurii de stil și raportarea la sistemul de idei al textului.	1+1+2+1 1 punct pentru numirea corectă a figurii de stil; 1 punct pentru analiza structurii acestei figuri de stil; 2 puncte pentru relevarea sugestiei contextuale a figurii de stil; 1 punct pentru raportarea la sistemul de idei al textului.	5 puncte

			N.B.! Se va acorda doar 1 punct pentru enunțurile în care se enumeră anumite semnificații, dar nu se interpretează adecvat cu referire la text.	
7	Interpretează, în trei enunțuri dezvoltate, valoarea stilistică a semnelor de punctuație: <i>punctele de suspensie; semnul exclamării; semnul întrebării,</i> din secvența: <i>Onoare... Ce cuvânt frumos! Și, până la urmă, ce este onoarea?</i>	Se va accepta un răspuns în care: - este elucidată utilizarea gramaticală a semnelor de punctuație și justificarea stilistică a acestora: a) <i>semnul puncte-puncte</i> – notează întreruperea enunțului; marchează grafic o pauză în cursul vorbirii; întreruperea gândului/neexprimarea deplină într-un enunț; caracterul reticent al exprimării sau evidențiază deschidere pentru continuarea gândului, motivând o stare emoțională, o urmare/continuare percepută ușor, dincolo de cuvinte; pentru a concentra atenția asupra celor ce vor urma; pentru a surprinde etc. b) <i>semnul exclamării</i> – marchează grafic sfârșitul unității sintactice exclamative; creează o figură retorică, potențând expresivitatea, nuanțând discursul, indicând atitudinea autorului față de cele exprimate; exteriorizează sentimente de bucurie, de admirație etc. c) <i>semnul întrebării</i> – marchează caracterul interogativ al unui enunț; creează o interogație retorică, impresionând cititorul, stimulându-l să mediteze; punctează stări și sentimente/atitudini ale emițătorului într-un context etc.	2+2+2 Câte 2 puncte pentru elucidarea valorii gramaticale (1 punct) și a valorii stilistice (1 punct) ale fiecărui semn de punctuație.	6 puncte
8	Describe, în spațiul rezervat, <i>profilul moral</i> al unui tânăr contemporan, numind două trăsături și raportându-l la o idee din secvența: <i>Într-adevăr,</i>	Se va accepta un răspuns în care: - sunt enunțate oricare două trăsături morale ale unui tânăr contemporan, motivându-le prin judecăți valide; - este dedusă o idee concretă din secvența	2+2+2 2 puncte (1+1) pentru enunțarea trăsăturilor morale ale tânărului contemporan; 2 puncte (1+1) pentru justificarea acestora; 2 puncte pentru raportarea la o idee dedusă	6 puncte

	<i>paradoxal, un profil valoric te poate face să fii astăzi într-o postură, iar mâine în alta.</i>	<p>propusă;</p> <ul style="list-style-type: none"> - se realizează relația dintre ideea enunțată și profilul moral al tânărului contemporan; - se respectă rigorile descrierii. 	din secvența propusă.	
9	<p>Dedu, în spațiul rezervat, domeniul de investigație al autorului în fragmentul analizat:</p> <p>a) filozofic; b) literar; c) științific; d) etic, susținându-ți opțiunea într-un enunț argumentativ.</p>	<p>Se va accepta un răspuns în care:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este determinat domeniul de cercetare; - se explică argumentat opțiunea. 	<p>1+2</p> <p>1 punct pentru stabilirea domeniului de cercetare;</p> <p>2 puncte pentru un enunț argumentativ, cu raportare la textul analizat.</p>	3 puncte
10	Demonstrează caracterul eseistic al fragmentului citat, numind două particularități ale speciei și aducând două exemple din text.	<p>Se va accepta un răspuns în care sunt explicitate caracteristicile acestui tip de text:</p> <ul style="list-style-type: none"> - abordează un subiect de interes general/ predilecție pentru probleme de natură generală; - permite asocierea liberă de idei și de imagini/originalitatea punctului de vedere; - tratează un subiect fără pretenția epuizării lui etc. 	<p>2+2</p> <p>Câte 2 puncte pentru fiecare particularitate, susținută cu câte un exemplu din text (1 punct pentru trăsătură; 1 punct pentru exemplu).</p>	4 puncte
11	Propune un titlu pentru fragmentul analizat, justificându-ți alegerea într-un enunț.	<p>Se va accepta un răspuns în care:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este propusă o formulă adecvată pentru acest text; - este formulat un argument logic, întemeiat, pentru justificarea titlului propus. 	<p>1+1+2</p> <p>1 punct pentru o formulă de titlu adecvată textului dat;</p> <p>1 punct pentru structura de argument a enunțului;</p> <p>2 puncte pentru validitatea argumentului și raportarea la text.</p>	4 puncte
12	Determină, în spațiul propus, două roluri pe care le poate avea filmul/educația cinematografică în dezvoltarea unui tânăr, explicitând afirmația autorului:	<p>Se va accepta un răspuns în care:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se precizează semnificația afirmației; - sunt expuse două roluri ale filmului/educației cinematografice (dezvoltă simțul vizual, auditiv, sensibilitatea artistică; schimbă perspectiva asupra 	<p>1+2+2</p> <p>1 punct pentru explicitarea afirmației din text;</p> <p>câte 2 puncte pentru determinarea fiecărui rol.</p>	5 puncte

	<i>Trăim într-o lume în care conceptul acesta pare să fie abordat doar în filme.</i>	relațiilor interpersonale; facilitează descifrarea limbajului nonverbal; identifică soluții pentru anumite probleme abordate în film, raportate la propria experiență etc.)		
13	Exprimă-ți, în text coerent de 5-6 rânduri, atitudinea pro/contra în raport cu afirmația: <i>Dacă în parcursul nostru pe această cale nu luăm în considerare și această virtute, nu vom reuși niciodată.</i>	Se va accepta un răspuns în care: - este formulată explicit atitudinea față de afirmație și menționată distinct poziția argumentării (pro/contra); - se determină/justifică logic opinia/poziția proprie, în raport cu citatul.	1+3 1 punct pentru exprimarea distinctă a poziției pro/contra; 3 puncte pentru aprecierea/justificarea argumentată a punctului de vedere, cu valorificarea textului/afirmației în dezvoltarea argumentelor (<i>2 puncte</i> pentru formularea unor enunțuri fără caracter pronunțat argumentativ; <i>1 punct</i> pentru formularea elementară a opiniei proprii).	4 puncte
14	Elaborează, în spațiul rezervat, o invitație, valorificând datele legendei: Te numești Lionel/Lionela Lutniță. Ești președintele/președinta Clubului de dezbateri al Liceului Teoretic Dumitru Matcovschi din orașul Drochia. Intenționezi să inviți la ședința clubului, cu tema: Calea Onoarei nu este ușoară, pe criticul literar Mircea V. Ciobanu. Aceasta va avea loc pe data de 20 aprilie 2023, la ora 11:00, în incinta liceului. Vei semna invitația.	Se va accepta textul unei invitații cu respectarea datelor din legendă: precizarea evenimentului; indicarea circumstanțelor în care se va desfășura activitatea; utilizarea convențiilor specifice acestui tip de compunere.	4+3 4 puncte (1+1+1+1) 1 punct pentru plasarea cuvântului <i>Invitație</i> în startul textului; 1 punct pentru prezența formulei de adresare; 1 punct pentru includerea formulei finale, ce conține și semnătura; 1 punct pentru dispunerea în pagină, cu păstrarea alineatului. 3 puncte (1+2) 1 punct pentru precizarea evenimentului; 2 puncte pentru indicarea circumstanțelor în care se va desfășura activitatea (câte <i>1 punct</i> pentru indicarea orei și a locului de desfășurare).	7 puncte

15	<p>Valorificând sugestiile textului analizat, scrie, pe 1-1,5 pagini, un eseu structurat de tip sinteză, cu tema: Personaje literare pentru care onoarea este o virtute, referindu-te la două personaje din literatura română, din opere literare diferite.</p>	<p>Se va accepta un text în care:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este explicat modul propriu de a înțelege conceptul <i>virtute</i>, prin angajarea experienței personale de lector; - este motivată concludent alegerea personajelor literare, valorificând oricare aspect (tipologie, natura faptelor/criteriul etic, viziuni, scopuri etc.); - sunt comentate trăsături morale relevante ale personajelor alese; - trăsăturile sunt ilustrate adecvat cu câte un exemplu relevant din textele selectate; - este realizată raportarea semnificației conceptului <i>onoare</i> la sugestia citatului propus; - este formulată opinia proprie cu referire la actualitatea temei abordate. 	<p>2+6+6+4+2</p> <p>2 puncte (1+1) 1 punct pentru explicarea înțelegerii conceptului; 1 punct pentru raportarea la propria experiență de cititor.</p> <p>6 puncte (3+3) Câte 3 puncte pentru motivarea convingătoare a alegerii personajelor literare (personaj + aspect + corelare).</p> <p>6 puncte (3+3) Câte 3 puncte pentru (1) comentarea (1) trăsăturilor morale, distincte, ale personajelor alese, prin (1) ilustrarea adecvată a acestora cu câte un exemplu relevant din textele selectate.</p> <p>4 puncte (2+2) Câte 2 puncte pentru formularea enunțurilor argumentative, prin raportarea conceptului la sugestia citatului propus.</p> <p>2 puncte 2 puncte pentru opinia proprie formulată clar.</p>	<p>20 de puncte</p>
----	--	--	---	----------------------------

REDACTARE (20 de puncte)

Nr.	Conținutul parametrului	Barem (specificații suplimentare)		Punctaj total
		Condiții de acordare a punctajului	Distribuirea punctajului	20
1.	Structurarea adecvată a textului propriu (se referă la eseul din itemul 15!).	Se acordă în cazul unei lucrări structurate și organizate conform cerințelor față de eseu.	2 Cele 2 puncte vor fi distribuite după principiul calitativ: <ul style="list-style-type: none"> • claritatea ideilor — 1 punct; • consecutivitatea ideilor — 1 punct. 	2 puncte
2.	Calitatea mesajului scris: coerență și coeziune.	Se acordă punctajul întreg (3 puncte), dacă textele produse sunt coerente.	3 Se acordă punctajul întreg (3 puncte), dacă textele produse sunt coerente. Se acordă 2 puncte, dacă se atestă anumite (1-2) carențe de organizare logică și gramaticală a textului. Se acordă 1 punct, dacă se atestă anumite (3-5) carențe de organizare logică și gramaticală a textului. Se acordă 0 puncte, dacă se atestă anumite 6 și mai multe carențe de organizare logică și gramaticală a textului sau dacă textele nu vădesc coerență și coeziune.	3 puncte
3.	Corectitudinea stilistică, alegerea registrului stilistic corespunzător tipologiei textului scris.	Se acordă 5 puncte pentru corespunderea textelor produse cu stilul solicitat și respectarea normei stilistice a limbii.	2+3 2 puncte pentru alegerea registrului stilistic adecvat textului produs. 3 puncte pentru respectarea normei stilistice a limbii române literare. Se va scădea câte 1 punct pentru fiecare 2 greșeli de stil. <ul style="list-style-type: none"> • Se acordă 3 puncte, dacă au fost comise doar 2 greșeli. • Se acordă 2 puncte, dacă au fost comise 3-4 greșeli. • Se acordă 1 punct, dacă au fost comise 5-6 greșeli. • Se acordă 0 puncte, dacă sunt comise 7 și mai multe greșeli de stil. 	5 puncte
4.	Respectarea normelor ortografice și gramaticale.	Se acordă punctajul întreg (5 puncte), dacă numărul de greșeli ortografice sau gramaticale nu depășește 1.	5 Se va scădea câte 1 punct pentru fiecare 2 greșeli ortografice sau gramaticale. <ul style="list-style-type: none"> • Se acordă 4 puncte, dacă au fost comise 2-3 greșeli. • Se acordă 3 puncte, dacă au fost comise 4-5 greșeli. • Se acordă 2 puncte, dacă au fost comise 6-7 greșeli. • Se acordă 1 punct, dacă au fost comise 8-9 greșeli. 	5 puncte

			<ul style="list-style-type: none"> • Se acordă 0 puncte, dacă sunt comise mai mult de 11 greșeli ortografice și/sau gramaticale. 	
5.	Respectarea normelor de punctuație.	Se acordă punctajul întreg (5 puncte), dacă numărul de greșeli de punctuație nu depășește 1.	<p>5</p> <p>Se va scădea câte 1 punct pentru fiecare 2 greșeli de punctuație.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se acordă 4 puncte, dacă au fost comise 2-3 greșeli. • Se acordă 3 puncte, dacă au fost comise 4-5 greșeli. • Se acordă 2 puncte, dacă au fost comise 6-7 greșeli. • Se acordă 1 punct, dacă au fost comise 8-9 greșeli. • Se acordă 0 puncte, dacă sunt comise mai mult de 11 greșeli de punctuație. 	5 puncte